

«Βουλγαρία - Ρουμανία. Οικονομικές - Κοινωνικές - Πολιτικές Εξελίξεις. Μάϊος 2010.»

Της Πέννου Κονιτσιώτη
Επιστημονικής Συνεργάτη του ΕΚΕΜ

Βουλγαρία

Πολιτικά

Η Galina Dimitrova Peicheva-Miteva κόρη του Dimitar Peichev, αναπληρωτή Υπουργού Γεωργίας μέχρι τον Ιούλιο του 2009, ο οποίος ήταν υπεύθυνος αξιοποίησης των κονδυλίων της ΕΕ, φέρεται να έχει λάβει κατά το προηγούμενο έτος € 700.000,00 από την Κοινή Αγροτική Πολιτική (ΚΑΠ), σύμφωνα με το Δανέζικο και Βρετανικό NGO Farmsubsidy.org. Σημειώτεον ότι η κα Peicheva-Miteva διαθέτει μια σειρά από εμπορικές εταιρείες, σε μερικές εκ των οποίων συμμετέχουν και οι γονείς της, αλλά έλαβε τα παραπάνω κοινοτικά κονδύλια ως φυσικό πρόσωπο, μετατρέποντας των εαυτό της στον πιο ευνοημένο από την ΚΑΠ δικαιούχο της Βουλγαρίας¹.

Ένα λεπτομερές πρόγραμμα των υποχρεώσεων της ΕΕ αναφορικά με τη χρηματοδότηση που σχετίζεται με την κλιματική αλλαγή στον αναπτυσσόμενο κόσμο αποκάλυψε ότι ενώ η ΕΕ διαθέτει τις δυνατότητες επίτευξης των σχετικών στόχων, υπάρχει έλλειψη συντονισμού μεταξύ των κ-μ, λόγω απουσίας συνολικού στρατηγικού σχεδιασμού ή μηχανισμού που να διασφαλίζει ότι τα κονδύλια έχουν αποδοθεί στον προορισμό τους, τη στιγμή που μόνο 15 κ-μ έχουν πραγματοποιήσει οποιαδήποτε δέσμευση προς αυτό ενώ 12 κ-μ, κυρίως από την ανατολική Ευρώπη, μεταξύ των οποίων η Βουλγαρία και η Ρουμανία, δεν εμφανίζονται καν στη σχετική λίστα².

Παράλληλα, «η Βουλγαρία εξετάζει το ενδεχόμενο να κλείσει κάποιες από τις Πρεσβείες της στο εξωτερικό, σε μια προσπάθεια να περιορίσει τις κρατικές τις δαπάνες», όπως αναφέρουν τα τοπικά μέσα ενημέρωσης. Ο Υπουργός Εξωτερικών της Βουλγαρίας, Nikolay Mladenov δήλωσε ότι «πολλές Πρεσβείες και Προξενεία της χώρας, στο εξωτερικό, παρ' όλο που απασχολούν πολυάριθμο προσωπικό, δεν προσφέρουν ανάλογες υπηρεσίες όσον αφορά την προώθηση της εμπορικής δραστηριότητας στις χώρες που είναι διαπιστευμένοι». Έφερε σαν παράδειγμα την Πρεσβεία της Βουλγαρίας στην Αθήνα, η οποία απασχολεί 20 προξενικούς υπαλλήλους χωρίς όμως να λειτουργεί Προξενείο στην Αθήνα, τη στιγμή που η Βουλγαρία διαθέτει Προξενείο στη Θεσσαλονίκη. Σχολιάζοντας την πρακτική άλλων χωρών, ο Υπουργός τόνισε ότι «ο Καναδάς,

¹ Rettman Andr. 05/05/2010. «Bulgarian minister's daughter, according club get EU farm aid», που είναι δημοσιευμένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

<http://euobserver.com>

² Phillips L. 25/05/2010. «Break-down of EU member-state climate-finance pledges revealed», που είναι δημοσιευμένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

<http://euobserver.com>

για παράδειγμα, διαθέτει Πρεσβείες μόνο στις χώρες όπου έχει μεγάλη οικονομική συνεργασία»³.

Κοινωνικά

Η κοινοπραξία Obedinenie magistrala Trace, που αποτελείται από τις εταιρείες του τοπικού Trace Group, την SK 13 Holding και αρκετές άλλες, άρχισαν τα έργα κατασκευής του τμήματος μήκους 31,8 χιλιομέτρων μεταξύ Στάρα Ζαγόρα και Nova Zagora του αυτοκινητοδρόμου Trakia. Η επένδυση εκτιμάται σε 137.9 εκατ. Λέβα (ευρώ 70,5 εκατ.), συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ, ή 2,2 εκατ. ευρώ ανά χιλιόμετρο. Το έργο θα χρηματοδοτηθεί από το Ταμείο Συνοχής της ΕΕ στο πλαίσιο του επιχειρησιακού προγράμματος των μεταφορών της χώρας, ενώ το τμήμα του θα πρέπει να ολοκληρωθεί μέχρι την 01 Ιουνίου του 2012. Ο αυτοκινητόδρομος Trakia θα συνδέει την πρωτεύουσα Σόφια με τη πόλη Μπουργκάς της Μαύρης Θάλασσας⁴.

Βέβαια, η συνολική παραγωγή του τομέα των κατασκευών στη Βουλγαρία το Μάρτιο του 2010 σημείωσε αύξηση κατά 21% σε σύγκριση με το Φεβρουάριο του ίδιου έτους, λόγω της αύξησης κατά 24% στα Δημόσια Έργα, ενώ σημείωσε αύξηση 19% και στον κατασκευαστικό τομέα. Παρ' όλα αυτά, το Μάρτιο του 2010 η παραγωγή του κλάδου των κατασκευών στη Βουλγαρία εξακολούθησε να είναι μειωμένη κατά 20% σε ετήσια βάση, σύμφωνα με τα στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Βουλγαρίας⁵.

«Έξι εταιρίες υπέβαλαν προσφορές στο διαγωνισμό για το σχεδιασμό της έκτης γραμμής του υπόγειου σιδηρόδρομου (μετρό) της βουλγαρικής πρωτεύουσας», σύμφωνα με όσα ανακοινώθηκαν από τον δήμο της Σόφιας. Η διαδικασία του διαγωνισμού προβλέπει πως η εταιρία που τελικά θα επιλεγεί θα αναλάβει τη δέσμευση για την εκπόνηση μελέτης σχετικά με τη διακίνηση των επιβατών, αλλά και τη διασύνδεση συγκεκριμένων γραμμών του μετρό, όπως αυτής που συνδέει το Κνιάζεβο (προάστιο της Σόφιας) με το κέντρο της βουλγαρικής πρωτεύουσας. Η επιτροπή του διαγωνισμού πρόκειται να αξιολογήσει τις προσφορές μέχρι τον Ιούνιο του 2010, προκειμένου, στη συνέχεια, η διαδικασία να εισέλθει στο επόμενο στάδιο των οικονομικών προσφορών⁶.

Παράλληλα, «η αγορά ακινήτων της Βουλγαρίας βγαίνει από την κρίση και θα μπορούσαμε να δούμε και πάλι τις τιμές να αυξάνουν, εάν συνεχιστούν τα θετικά

³ 17/05/2010. «Η Βουλγαρία ενδέχεται να κλείσει Πρεσβείες της λόγω οικονομικής δυσχέρειας», που είναι δημοσιευμένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση:
<http://www.balkans.com/gr>

⁴ 04/05/2010. «Ξεκινά η κατασκευή τμήματος αυτοκινητοδρόμου Trakia της Βουλγαρίας», που είναι δημοσιευμένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση:
<http://www.balkans.com/gr>

⁵ 11/05/2010. «Βουλγαρία: Σημάδια ανάκαμψης στον Δείκτη Κατασκευών του Μάρτιο», που είναι δημοσιευμένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση:
<http://www.balkans.com/gr>

⁶ 12/05/2010. «Προσφορές από έξι εταιρίες για τον σχεδιασμό της έκτης γραμμής του υπόγειου σιδηροδρόμου της Σόφιας», που είναι δημοσιευμένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση:
<http://www.express.gr>

σημάδια των προηγούμενων εβδομάδων», δήλωσαν στελέχη της αγοράς σε συνέντευξη τύπου. «Τα θετικά σημεία που βλέπουμε για πρώτη φορά, μπορεί να θεμελιώσουν μια θετική αλλαγή στην αγορά ακινήτων, δήλωσε ο Διευθύνων Σύμβουλος της εταιρίας Συμβούλων ακινήτων με έδρα την Σόφια Forton International, Sergei Κουπον. Ο κ. Κουπον υπογράμμισε «το γεγονός του πλεονάσματος του προϋπολογισμού του Απριλίου και την ενίσχυση των εξαγωγών για πέντε μήνες στη σειρά», ενώ ο Διευθύνων Σύμβουλος της AFI Europe, Simon Ben Hamo, επισήμανε ότι «οι τράπεζες έχουν αρχίσει να επιστρέφουν στην αγορά ακινήτων, γεγονός που είναι ένα πολύ ισχυρό θετικό μήνυμα». Οι δηλώσεις αυτές ήρθαν μια εβδομάδα μετά της απόφαση της Βουλγαρικής Κυβέρνησης να αναθεωρήσει τα σχέδια της για αύξηση του ΦΠΑ, καθώς είναι εμφανή τα πρώτα σημάδια ότι η χώρα βγαίνει από την κρίση⁷.

Παράλληλα, μετά από πολύ μικρά σημάδια ανάκαμψης κατά το πρώτο τρίμηνο του 2010, η αγορά καινούριων αυτοκινήτων της Βουλγαρίας κατέρρευσε τον περασμένο μήνα. Συγκεκριμένα τον Απρίλιο του 2010 πωλήθηκαν συνολικά 1.396 νέα οχήματα που σημαίνει πτώση 44% σε ετήσια βάση. Η Toyota επέστρεψε ως η πιο δημοφιλής μάρκα αυτοκινήτων στη Βουλγαρία με 189 πωλήσεις τον Απρίλιο του 2010 και με 500 οχήματα από τον Ιανουάριο του ίδιου έτους, σύμφωνα με τα στοιχεία της ένωσης εισαγωγέων αυτοκινήτων. Η Peugeot ήρθε δεύτερη με 145 πωλήσεις τον Απρίλιο του 2010, αλλά είναι πρώτη κατά την περίοδο Ιανουαρίου - Απριλίου με 555 πωλήσεις. Η Ford βρίσκεται στην τρίτη θέση με 131 νέα οχήματα τον Απρίλιο του 2010, και 509 από την αρχή του έτους⁸.

Την ίδια στιγμή, «το Μπαγκλαντές έχει ζωηρό ενδιαφέρον να εξαγει φάρμακα στην Βουλγαρία», δήλωσε η Υπουργός Εξωτερικών του Μπαγκλαντές, Diru Moni, σύμφωνα με ανακοίνωση του Υπουργείου Εξωτερικών της χώρας. Η Υπουργός Εξωτερικών εξέφρασε την επιθυμία της χώρας της στον Πρέσβη της Βουλγαρίας στο Μπαγκλαντές, Borosial Kosov, κατά την επίσκεψη του τελευταίου στο Υπουργείο Εξωτερικών στην πρωτεύουσα Ντάκα. Η Υπουργός ενημέρωσε τον Πρέσβη ότι «το Μπαγκλαντές παράγει φάρμακα υψηλής ποιότητας αλλά και ποιοτικά προϊόντα από δέρμα». Αξίζει να σημειωθεί ότι το Μπαγκλαντές εξαγει φάρμακα σε 61 προορισμούς, στην Ευρώπη, τη Βόρεια Αμερική και τη Μέση Ανατολή⁹.

Η κυβέρνηση της Βουλγαρίας ενέκρινε την παραχώρηση με σύμβαση των αεροδρομίων Ruse, Gorna Oryahovitsa, και Plovdiv, καθώς και του εμπορευματικού σταθμού του αεροδρομίου της Σόφιας. Το κράτος βέβαια, θα

⁷ 13/05/2010. «Προς ανάκαμψη η αγορά ακινήτων της Βουλγαρίας», που είναι δημοσιευμένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

<http://www.balkans.com/gr>

⁸ 13/05/2010. «Κατακόρυφη πτώση στην αγορά αυτοκινήτου της Βουλγαρίας», που είναι δημοσιευμένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

<http://www.balkans.com/gr>

⁹ 12/05/2010. «Το Μπαγκλαντές θέλει να εξαγάγει φάρμακα προς την Βουλγαρία», που είναι δημοσιευμένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

<http://www.balkans.com/gr>

παραμένει κύριος των περιουσιακών στοιχείων και θα διατηρήσει τον έλεγχο αλλά και το ρυθμιστικό ρόλο του στην λειτουργία των αεροδρομίων¹⁰. Σημειωτέον ότι «οι αρμόδιες αρχές της Βουλγαρίας προχώρησαν στη σύλληψη δύο υπαλλήλων της Εθνικής Υπηρεσίας Εσόδων (NRA) στην πόλη Ρούσε, με την κατηγορία του εκβιασμού πολιτών και εταιριών», όπως ανακοίνωσε το Υπουργείο Εσωτερικών της χώρας. Ο εκτελεστικός διευθυντής της NRA, Krasimir Stevanov υπογράμμισε ότι «η σύλληψη των δύο εφοριακών είναι απόδειξη της αποτελεσματικότητας και της βούλησης της Υπηρεσίας να πατάξει φαινόμενα διαφθοράς». Ο ίδιος προειδοποίησε τους υπαλλήλους της NRA ότι «η επιβολή του νόμου σε τέτοιου είδους φαινόμενα θα είναι αυστηρή, όπως στην περίπτωση των δύο υπαλλήλων». Από την πλευρά του, ο Υπουργός Οικονομικών της Βουλγαρίας, σχολιάζοντας τη σύλληψη των δύο υπαλλήλων, διαβεβαίωσε ότι «τέτοιου είδους φαινόμενα δωροδοκίας, απάτης και εκβιασμών θα "ξεριζωθούν", μέσω της συνεργασίας της NRA και του υπουργείου Εσωτερικών». Σύμφωνα με τον τελευταίο «οι δύο εφοριακοί που συνελήφθησαν, πλησίασαν ξένο επιχειρηματία στην πόλη Ρούσε, τον οποίο ενημέρωσαν ότι όφειλε στην εφορία ποσό 1,2 εκατομμυρίων λέβα (περίπου 600.000 ευρώ). Οι δύο εφοριακοί ζήτησαν από τον επιχειρηματία για να "κλείσουν την υπόθεση" να τους καταβάλλει ποσό 200.000 λέβα (100.000 ευρώ) σ' αυτούς. Ο επιχειρηματίας κατήγγειλε το φαινόμενο στην NRA και ξεκίνησε η διαδικασία εσωτερικού ελέγχου»¹¹.

Οικονομικά

Το δημοσιονομικό έλλειμμα της Βουλγαρίας ανήλθε στα € 853,000,000 το Μάρτιο του 2010, σύμφωνα με τις πληροφορίες, που δημοσίευσε το Υπουργείο Οικονομικών. Τα έσοδα του προϋπολογισμού ανήλθαν σε € 2,6 δις (19,5% της συνολικής ετήσιας πρόβλεψης), οι δαπάνες του προϋπολογισμού ανήλθαν σε € 3,5 δις. (25,3% της συνολικής ετήσιας πρόβλεψης), ενώ το δημοσιονομικό αποθεματικό έφθασε τον Μάρτιο τα € 6,36 δις¹².

Το ΑΕΠ της Βουλγαρίας μειώθηκε κατά 4% σε ετήσια βάση σε € 7.15 δις στο 1ο τρίμηνο του 2010, σύμφωνα με τα προκαταρκτικά στοιχεία που δημοσίευσε η Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Χώρας. Η Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία (ΑΠΑ) μειώθηκε κατά 2% στα € 6.08 δις κατά την ίδια περίοδο, ενώ η προστιθέμενη αξία από τους τομείς της γεωργίας, των υπηρεσιών και της βιομηχανίας μειώθηκε κατά 3,4%, 2,2% και 1,3% αντίστοιχα, σε ετήσια βάση,

¹⁰ 13/05/2010. «Η Βουλγαρική κυβέρνηση παραχωρεί τέσσερα αεροδρόμια», που είναι δημοσιευμένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

<http://www.balkans.com/gr>

¹¹ 28/05/2010. «Βουλγαρία: Συλλήψεις δύο εφοριακών στην πόλη Ρούσε», που είναι δημοσιευμένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

<http://www.express.gr>

¹² 04/05/2010. «Βουλγαρία: Στα €853 εκατ. το έλλειμμα του προϋπολογισμού τον Μάρτιο», που είναι δημοσιευμένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

<http://www.balkans.com/gr>

ενώ ο κλάδος των Υπηρεσιών αντιπροσώπευε το 63,5% της συνολικής ΑΠΑ, ακολουθούμενος από τη βιομηχανία με 33% και τη γεωργία με 3,5%¹³.

Οι βιομηχανικές δε πωλήσεις της Βουλγαρίας αυξήθηκαν κατά 18,8% σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα μετά την αναθεώρηση από τη Στατιστική Υπηρεσία της χώρας των στατιστικών δεδομένων. Οι βιομηχανικές πωλήσεις συγκεκριμένα το Μάρτιο του 2010 ήταν 8,8% υψηλότερες από ό,τι ένα χρόνο νωρίτερα¹⁴.

Το ακαθάριστο εξωτερικό χρέος της Βουλγαρίας μειώθηκε κατά 92,4 εκατ. ευρώ τον Μάρτιο του 2010 στα 37,2 δις ευρώ, σύμφωνα με τα στοιχεία που δημοσίευσε η Βουλγαρική Κεντρική τράπεζα, ενώ σε ετήσια βάση, το ακαθάριστο εξωτερικό χρέος της Βουλγαρίας σημείωσε αύξηση 0,8% ή 312 εκατ. ευρώ¹⁵.

Βέβαια, η επιδείνωση των δημοσιονομικών ελλειμμάτων των χωρών της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης μεταξύ των οποίων είναι η Ρουμανία και η Βουλγαρία, αναμένεται να καθυστερήσει περαιτέρω την υιοθέτηση του ευρώ. Βασική αιτία είναι, φυσικά, η Παγκόσμια οικονομική κρίση, ενώ σύμφωνα με τις προβλέψεις διεθνών οίκων, οι δύο Βαλκανικές χώρες δεν αναμένεται να ενταχθούν στην ευρωζώνη πριν το 2015¹⁶.

Η κρίση βέβαια, όπως ήταν φυσικό, έγινε αισθητή στη Βουλγαρία από τις επιχειρήσεις, τους επενδυτές και τους ιδιοκτήτες γης σε ολόκληρη τη χώρα. Οι αναλυτές υποστηρίζουν ότι η χαμηλή εγχώρια ζήτηση και μια διαφαινόμενη φορολογική πίεση θα διατηρήσει τη Βουλγαρία σε ύφεση για όλο το 2010. Άλλωστε, ξενοδοχεία μπροστά στη θάλασσα πωλούνται για ελάχιστα χρήματα, όπως η πρόσφατη πώληση του ξενοδοχείου Astoria στην παραλία, μόλις 30 μ. από την θάλασσα, με πισίνα και γήπεδα τένις, που αγοράστηκε έναντι 315 ευρώ ανά τ.μ. Επιπλέον, ορισμένοι υπερχρεωμένοι ιδιοκτήτες πωλούν εξοχικές βίλλες για περίπου 110 ευρώ ανά μ², σύμφωνα με δημοσίευμα της καθημερινής Standart.

Η οικονομία της Βουλγαρίας άλλωστε επιβραδύνθηκε κατά 4,0% σε ετήσια βάση στο πρώτο τρίμηνο του 2010 από το 5,9% κατά το προηγούμενο τρίμηνο, όπως έδειξαν τα διαθέσιμα στοιχεία. Παρά την οικονομική ύφεση όμως, ο ΓΔ τιμών καταναλωτή αυξήθηκε κατά 1,8% σε ετήσια βάση τον

¹³ 13/05/2010. «Βουλγαρία: Μείωση του ΑΕΠ κατά 4% το 1^ο τρίμηνο του 2010», που είναι δημοσιευμένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

<http://www.balkans.com/gr>

¹⁴ 11/05/2010. «Οι Βιομηχανικές Πωλήσεις της Βουλγαρίας παρουσίασαν αύξηση 8,8% σε ετήσια βάση», που είναι δημοσιευμένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

<http://www.balkans.com/gr>

¹⁵ 28/05/2010. «Το ακαθάριστο εξωτερικό χρέος της Βουλγαρίας μειώθηκε κατά 92,4 εκατ. ευρώ τον Μάρτιο του 2010», που είναι δημοσιευμένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

<http://www.balkans.com/gr>

¹⁶ 07/05/2010. «Θα καθυστερήσει η ένταξη στο ευρώ για Βουλγαρία και την Ρουμανία», που είναι δημοσιευμένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

<http://www.balkans.com/gr>

Απρίλιο του 2010, κυρίως λόγω της αύξηση των τιμών των τοιγάρων και των καυσίμων, ενώ σε μηνιαία βάση οι τιμές καταναλωτή αυξήθηκαν 1,1%.

Η κυβέρνηση από την άλλη αναμένει ότι η ανάκαμψη των εξαγωγών προς τη Δυτική Ευρώπη θα βοηθήσει την ανάπτυξη της αναδυόμενης οικονομίας να φθάσει το 1,0% για όλο το 2010, γεγονός όμως που θα ωθήσει τον πληθωρισμό στο 2,2% στο τέλος του έτους¹⁷.

Από την άλλη πλευρά, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα για την Ανασυγκρότηση και την Ανάπτυξη (ΕΤΑΑ) δήλωσε ότι «η Βουλγαρία, η Ρουμανία και η Σερβία μπορεί να υποφέρουν ως αποτέλεσμα της κρίσης στην Ελλάδα, λόγω της υψηλής εξάρτησης του Τραπεζικού τους συστήματος από τις Ελληνικές Τράπεζες». «Υπάρχει ένας δυνητικός κίνδυνος σε χώρες όπου οι ελληνικές τράπεζες διαδραματίζουν ιδιαίτερο ρόλο - Βουλγαρία, Ρουμανία, Σερβία,» όπως υπογράμμισε σε συνέντευξη Τύπου ο πρόεδρος της, Thomas Mirow. Από την άλλη τόνισε ότι «Μέχρι τώρα δεν έχουμε δει καμία σημαντική επίδραση και οι Ελληνικές θυγατρικές Τράπεζες συμπεριφέρθηκαν καλά». Η ΕΤΑΑ, που δημιουργήθηκε μετά τον Ψυχρό Πόλεμο για να βοηθήσει τις πρώην κομμουνιστικές χώρες της Ανατολικής Ευρώπης να επιτύχουν την μετάβαση στην οικονομία της αγοράς, επενδύει σε 29 χώρες, κυρίως στον ιδιωτικό τομέα και προβλέπει ανάπτυξη 3,3% στην περιοχή φέτος, έναντι 6,1% συρρίκνωση που είχε το 2009¹⁸.

Η ΕΤΑΑ ανέφερε στην έκθεσή της που δημοσιεύθηκε μέσα στο Μάιο ότι «η ανάπτυξη είναι πιθανόν να είναι αμελητέα ή και αρνητική σε δύο κράτη μέλη της ΕΕ, τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία». Και στις δύο χώρες, έχουν εξαγγείλει σημαντικά πρόσθετα μέτρα δημοσιονομικής λιτότητας και υπάρχουν φόβοι ότι τα μέτρα αυτά θα περιορίσουν την αύξηση της εγχώριας ζήτησης. Επιπλέον, η έκθεση ανέφερε ότι «η προοπτική της ανάπτυξης στη Βουλγαρία περιορίζεται και από την επιβράδυνση των εισροών άμεσων ξένων επενδύσεων που ήταν ο βασικός μοχλός ανάπτυξης πριν από την κρίση». Η ΕΤΑΑ έχει υποβαθμίσει την πρόβλεψή της για το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) της Βουλγαρίας από αμετάβλητο τον Ιανουάριο του 2010 στο μείον (-) 1,2% το Μάιο του ίδιου έτους. Το 2011 βέβαια η πρόβλεψη είναι να υπάρξει αύξηση 3%¹⁹.

Περαιτέρω, «η κυβέρνηση της Βουλγαρίας πρόκειται να περικόψει τις δαπάνες της δημόσιας διοίκησης κατά 20% και να εκδώσει ομόλογα για τη χρηματοδότηση έργων», δήλωσε στο Bloomberg ο Υπουργός Οικονομικών Simeon Djankov. Η κίνηση αυτή σημαίνει ότι δεν πρόκειται να μειωθεί ο ΦΠΑ, που είναι σήμερα στο 20% προκειμένου να καλύψει το έλλειμμα του προϋπολογισμού του φτωχότερου

¹⁷ 17/05/2010. «Βουλγαρία: Πωλούν πλήρως εξοπλισμένα, παραθαλάσσια ξενοδοχεία με μόνο 315 ευρώ ανά μ2 και εξοχικές βίλλες για 110 ευρώ ανά μ2», που είναι δημοσιευμένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

<http://www.balkans.com/gr>

¹⁸ Suoninen S. 06/05/2010. «Υπάρχει ένας δυνητικός κίνδυνος σε χώρες όπου οι ελληνικές τράπεζες διαδραματίζουν ιδιαίτερο ρόλο-Βουλγαρία, Ρουμανία, Σερβία», που είναι δημοσιευμένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

<http://www.balkans.com/gr>

¹⁹ 17/05/2010. «Πρόβλεψη της ΕΤΑΑ: Αρνητική η αύξηση του ΑΕΠ στη Βουλγαρία για τον 2010», που είναι δημοσιευμένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

<http://www.balkans.com/gr>

κράτους της ΕΕ. «Η βουλγαρική οικονομία εμφανίζει τα πρώτα σημάδια ανάκαμψης», δήλωσε στους δημοσιογράφους ο κ. Djankov στη Σόφια. «Έχουμε αποφασίσει να μην αυξήσουμε το φόρο προστιθεμένης αξίας. Αντ' αυτού αποφασίσαμε να εντείνουμε τις μεταρρυθμίσεις στο δημόσιο τομέα, συμπεριλαμβανομένης της Δημόσιας διοίκησης, της υγείας, της εκπαίδευσης και των συνταξιοδοτικών συστημάτων, οι οποίες περιλαμβάνουν περικοπή του κόστους 20%». Το δημοσιονομικό έλλειμμα της Βουλγαρίας πρόκειται να φθάσει το 2,8% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος φέτος, μετά από το 3,9% το 2009. Από την άλλη, «το πρώτο τρίμηνο του 2010 το χάσμα του προϋπολογισμού ανήλθε στα 1.670 εκατομμύρια λεβ (1.110.000 δολάρια)», όπως ανακοίνωσε το Υπουργείο Οικονομικών, ενώ κατόπιν αυτών «η κυβέρνηση υπολογίζει την οικονομική ανάπτυξη στο 1%, φέτος μετά από συρρίκνωση 5,1% το 2009»²⁰.

Παρόλα αυτά, σύμφωνα με ανακοίνωση του Βουλγαρικού Υπουργείου Οικονομικών, ο Βούλγαρος αναπληρωτής Πρωθυπουργός και Υπουργός Οικονομικών Simeon Djankov δήλωσε από την Ουάσιγκτον DC, όπου έλαβε μέρος στη δωδέκατη ετήσια διάσκεψη Global Private Equity, ότι «η Βουλγαρία δεν χρειάζεται δάνειο από το ΔΝΤ ούτε έκδοση ευρωομολόγων» και ότι «τα οικονομικά της χώρας είναι σταθερά». Η δήλωση του Υπουργού ήρθε σε απάντηση προηγούμενων δημοσιευμάτων ότι μέλη του κυβερνητικού συνασπισμού εξεδήλωσαν την άποψη ότι η Βουλγαρία θα πρέπει να προστρέξει στο ΔΝΤ για να εξασφαλίσει ένα πακέτο διάσωσης, καθώς και να εκδώσει ευρωομολόγο για να καλύψει το έλλειμμα του προϋπολογισμού της²¹.

Φορολογία-Εισόδημα

«Η κυβέρνηση της Βουλγαρίας θα προχωρήσει στην ιδιωτικοποίηση των κρατικών εταιρειών μέσω του Βουλγαρικού Χρηματιστηρίου», επιβεβαίωσε ο Υπουργός Οικονομικών, Simeon Djankov. Η ιδιωτικοποίηση είναι μέρος των μέτρων κατά της κρίσης που εγκρίθηκαν από το Υπουργικό Συμβούλιο και αναμένεται να παρέχει 128 εκατ. ευρώ έσοδα για τον προϋπολογισμό. Από την άλλη, «το τρέχον ποσοστό ΦΠΑ 20% αλλά και οι συντελεστές φορολογίας των επιχειρήσεων και εισοδήματος (και οι δύο 10%) δεν πρόκειται να αυξηθούν μέχρι τέλος του έτους», πρόσθεσε ο Υπουργός²².

Άλλωστε, σύμφωνα με έρευνα της Eurostat «Η Ζωή στην Ευρώπη» «η Βουλγαρία κατατάσσεται στην τρίτη θέση από την άποψη της φτώχειας». Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας περίπου το 17% του πληθυσμού της Ευρώπης ζει κάτω από το όριο της φτώχειας, καθώς 90 εκατ. άνθρωποι κατατάσσονται

²⁰ 06/05/2010. «Η Βουλγαρική οικονομία εμφανίζει τα πρώτα σημάδια ανάκαμψης», που είναι δημοσιευμένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

<http://www.balkans.com/gr>

²¹ 13/05/2010. «Η Βουλγαρία δεν έχει ανάγκη το ΔΝΤ- δήλωση του Υπουργού Οικονομικών», που είναι δημοσιευμένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

<http://www.balkans.com/gr>

²² 04/05/2010. «Η Βουλγαρική κυβέρνηση προχωρά στην ιδιωτικοποίηση κρατικών εταιρειών. Οι συντελεστές φορολογία διατηρούνται σταθεροί», που είναι δημοσιευμένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

<http://www.balkans.com/gr>

στην κατηγορία των «φτωχών». Το υψηλότερο επίπεδο φτώχειας βρίσκεται στη Λετονία – με 24% του πληθυσμού. Ακολουθεί η Ρουμανία με 23%, ενώ η Βουλγαρία βρίσκεται στην τρίτη θέση με 21%, ακολουθούμενη από τη Λιθουανία με 20%²³.

Επίσης, το ποσοστό ανεργίας στη Βουλγαρία έφθασε το 10,2% και ο αριθμός των ανέργων έφθασε τις 120.000 κατά το 1ο τρίμηνο του 2010, σύμφωνα με ανακοίνωση της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της χώρας. Ο αριθμός των εργαζομένων στον τομέα της βιομηχανία μειώθηκε κατά 13,7% σε ετήσια βάση, ενώ ο τομέας των υπηρεσιών απασχολεί το 59,8% του ενεργού πληθυσμού της χώρας²⁴.

Βέβαια, «Οι παράμετροι του μακροπρόθεσμου σχεδιασμού του Βουλγαρικού Προϋπολογισμού θα καταστήσουν την Βουλγαρία ως την χώρα με τις λιγότερες φορολογικές επιβαρύνσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση μέχρι το 2013» δήλωσε ο Υπουργός Οικονομικών της χώρας, Simeon Dyankov. Σημειωτέον ότι σήμερα η Βουλγαρία βρίσκεται στην πέμπτη θέση μεταξύ των χωρών με την χαμηλότερη φορολογική επιβάρυνση, εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης²⁵.

Ενέργεια

«Η Βουλγαρία έχει θέσει σε αναμονή τη κατασκευή του δεύτερου πυρηνικού σταθμού της μέχρι να βρει έναν νέο επενδυτή για την ολοκλήρωση του έργου», δήλωσε ο Πρωθυπουργός, Boiko Borisov, σύμφωνα με δημοσίευμα της καθημερινής 24Casa. Σύμφωνα με το πρακτορείο ειδήσεων DPA, η κυβέρνηση διέθεσε ήδη 9,25 εκατ. δολάρια για την κατασκευή του σταθμού ηλεκτροπαραγωγής στο Μπέλενε στο Δούναβη, 180 χιλιόμετρα βορειοανατολικά της πρωτεύουσας, Σόφια. «Η χώρα δεν έχει τα χρήματα για εργοστάσιο πυρηνικής ενέργειας», δήλωσε ο κ. Borisov, ενώ πρόσθεσε ότι «θα ξεκινήσουμε την κατασκευή όταν εμφανισθούν οι επενδυτές»²⁶.

Ταυτόχρονα, «η Σερβία εξετάζει το αίτημα της Βουλγαρίας να βοηθήσει τη Σόφια στην κατασκευή του πυρηνικού σταθμού παραγωγής ενέργειας στο Μπέλενε, η οποία τέθηκε σε αναμονή λόγω έλλειψης χρηματοδότησης», δήλωσε ο Υπουργός Ενέργειας της Σερβίας, Petar Skundric σε συνέδριο για την ενέργεια. Η Βουλγαρία αποφάσισε κατά το προηγούμενο έτος να καθυστερήσει τα σχέδια για την κατασκευή του πυρηνικού εργοστασίου στο Μπέλενε, όταν η

²³ 12/05/2010. «Η Βουλγαρία κατατάσσεται στην Τρίτη θέση όσον αφορά την Φτώχεια», που είναι δημοσιευμένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

<http://www.balkans.com/gr>

²⁴ 26/05/2010. «Βουλγαρία: Στο 10,2% το ποσοστό ανεργίας κατά το Α' Τρίμηνο του 2010», που είναι δημοσιευμένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

<http://www.balkans.com/gr>

²⁵ 25/05/2010. «Η Βουλγαρία γίνεται ο φορολογικός παράδεισος της Ευρωπαϊκής Ένωσης», που είναι δημοσιευμένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

<http://www.balkans.com/gr>

²⁶ 05/05/2010. «Ο Πρωθυπουργός της Βουλγαρίας επαναβεβαίωσε την πρόθεσή του να σταματήσει το έργο κατασκευής του πυρηνικού σταθμού Μπέλενε», που είναι δημοσιευμένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

<http://www.balkans.com/gr>

γερμανική RWE αποχώρησε από το κατασκευαστικό σχήμα και η νέα κεντροδεξιά κυβέρνηση της Σόφιας έχει δηλώσει ότι θέλει ένα νέο συνεργάτη για το έργο. «Ο Πρωθυπουργός της Βουλγαρίας έκανε επισήμως προσφορά προς την Σερβία να συμμετέχει στη χρηματοδότηση κατασκευής του σταθμού Μπέλενε», τόνισε ο Υπουργός Ενέργειας, ενώ τελειώνοντας είπε ότι «δεν έχουμε αποφασίσει ακόμη, αλλά μας ενδιαφέρει». Υπογραμμίζεται ότι ενώ οι χώρες της πρώην Γιουγκοσλαβίας, Σλοβενία και Κροατία, είναι συνιδιοκτήτες του πυρηνικού αντιδραστήρα παραγωγής ενέργειας Krsko single, η Σερβία έχει επιβάλλει εμπάργκο στις πυρηνικές μονάδες ηλεκτροπαραγωγής μέχρι το 2015, το οποίο θεοπίστηκε μετά την καταστροφή του Τσερνομπίλ. Η Σερβία πάλι σκοπεύει να επενδύσει € 9000,000,000 μέχρι το 2015 στον τομέα της ενέργειας, ο οποίος παρουσιάζει έλλειψη επενδύσεων για σχεδόν δύο δεκαετίες, λόγω της διεθνούς απομόνωσης και των πολέμων στη δεκαετία του 1990²⁷.

Από την άλλη πλευρά, «η Ρωσική κρατική εταιρεία Atomstroyexport, η οποία έχει επιλεγεί για την κατασκευή του δεύτερου πυρηνικού σταθμού της Βουλγαρίας στο Μπέλενε, υπόγραψε συμφωνία με το Αμερικανικό δικηγορικό γραφείο Sidley Austin LLP, προκειμένου να διεκδικήσει το δικαίό της σε μια μελλοντική διαφορά με τη Βουλγαρική Κρατική εταιρεία ενέργειας NEK», ανέφερε η Ιστοσελίδα επιχειρηματικών ειδήσεων της Τσεχίας, E15.cz. Η Ρωσική εταιρεία αρνήθηκε να σχολιάσει την είδηση, ενώ το Γραφείο Τύπου της Atomstroyexport δήλωσε ότι «η ρωσική εταιρεία έχει συνάψει σύμβαση με την NEK της Βουλγαρίας η οποία λήγει στα τέλη Σεπτεμβρίου 2010 και ότι δεν θα σχολιάσει περαιτέρω ενέργειες της εταιρείας μέχρι τη λήξη της ως άνω προθεσμίας». Η Τσεχική Ιστοσελίδα πάντως επισήμανε ότι «η αμερικανική δικηγορική εταιρεία Sidley Austin LLP έχει ειδικευτεί στο είδος της διαιτησίας που αφορά σε διαφορές μεταξύ επενδυτών και κυβερνήσεων και ότι έχει κερδίσει πολλές παρόμοιες υποθέσεις»²⁸.

Βέβαια, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΤΑΑ ενέκρινε δάνειο € 30,000,000 προς την Βουλγαρική Citygas, προκειμένου να χρηματοδοτήσει την ανάπτυξη του δικτύου διανομής φυσικού αερίου στο νότιο τμήμα της Βουλγαρίας. Η Βουλγαρική Citygas, που ανήκει κατά πλειοψηφία στην Ιταλική Gruppo Societa Rimini Spa, είναι ο κάτοχος ανανεώσιμης σύμβασης παραχώρησης 35 ετών για την ανάπτυξη και λειτουργία του δικτύου διανομής φυσικού αερίου στην περιοχή Trakia και του Δήμου Kargiali, με πληθυσμό περίπου 900.000. Το δάνειο της ΕΤΑΑ θα χρηματοδοτήσει την κατασκευή 833 χιλιομέτρων του δικτύου διανομής φυσικού αερίου και των

²⁷ Sekularac Iv. 20/05/2010. «Η Βουλγαρία ζητά την συνδρομή της Σερβίας για την κατασκευή του πυρηνικού σταθμού στο Μπέλενε», που είναι δημοσιευμένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

<http://www.balkans.com/gr>

²⁸ 19/05/2010. «Η Ρωσική Atomstroyexport πιθανόν να στραφεί δικαστικά εναντίον της Βουλγαρικής κυβέρνησης για τον πυρηνικό σταθμό στο Μπέλενε», που είναι δημοσιευμένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

<http://www.balkans.com/gr>

συναφών υποδομών σε 27 δήμους της περιφέρειας Trakia και στο δήμο της Kargiali έως το 2012²⁹.

Την ίδια στιγμή, η Sopharma Βουλγαρίας σχεδιάζει να επενδύσει 50 εκατ. ευρώ για την κατασκευή ενός κτιρίου υψηλής ενεργειακής απόδοσης, το οποίο προγραμματίζεται να ολοκληρωθεί τον Απρίλιο του 2011, σύμφωνα με ανακοίνωση της εταιρείας. «Το κτίριο "Sopharma Business Towers" θα περιλαμβάνει γραφεία και καταστήματα λιανικής και θα βρίσκεται στο κέντρο της Σόφιας», δήλωσε ο Διευθύνων Σύμβουλος της Sopharma Imoti, Boris Borisov σε συνέντευξη Τύπου. Το συγκρότημα θα περιλαμβάνει 24.000 μ² γραφείων, 98.000 μ² καταστημάτων λιανικής πώλησης και χώρους στάθμευσης. Ο εκπρόσωπος της εταιρείας αρνήθηκε να αποκαλύψει το ύψος των ενοικίων, αναφέροντας μόνον ότι θα είναι «λίγο πάνω από το μέσο όρο των τιμών της αγοράς». Έχει δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην ενεργειακή αποδοτικότητα του έργου που θα διαθέτει, μεταξύ άλλων, τη λεγόμενη "πράσινη στέγη", η οποία θα είναι πλήρως καλυμμένη με βλάστηση και θα λειτουργεί ως φίλτρο για τη μείωση της θερμοκρασίας το καλοκαίρι αλλά θα προφυλάσσει και από το κρύο το χειμώνα³⁰.

Βέβαια, ο επικεφαλής της Κρατικής Επιτροπής Ενέργειας της Βουλγαρίας, Angel Semerdzhiev δήλωσε ότι «οι τιμές του φυσικού αερίου ενδέχεται να αυξηθούν κατά 10-15% από την 1η Ιουλίου». Η κρατική εταιρεία φυσικού αερίου δεν έχει ανακοινώσει ακόμα την επίσημη τιμή, αλλά ο κ. Semerdzhiev πρόσθεσε ότι «η αύξηση θα προκαλούσε άνοδο των τιμών στην θέρμανση». Η κρατική επιτροπή ενέργειας ενέκρινε βέβαια την αύξηση των τιμών του φυσικού αερίου κατά 10,88% μετά από σχετικό αίτημα της Bulgargaz η οποία ζήτησε αύξηση 26,4%, αλλά η κυβέρνηση αποφάσισε να περιορίσει τελικά την αύξηση στο 5,88% ή 437,54 λέβα (223,7 ευρώ) ανά 1.000 κυβικά μέτρα, χωρίς ΦΠΑ³¹.

Εντούτοις, λίγο πριν την ακύρωσή του βρίσκεται το έργο του πετρελαιοαγωγού «Μπουργκάς - Αλεξανδρούπολη», καθώς ο Ρώσος πρέσβης μετέφερε στον υφυπουργό Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής Γ. Μανιάτη την έντονη δυσαρέσκεια του πρωθυπουργού Vladimir Rouzin για τη νέα κωλυσιεργία των Βουλγάρων αλλά και την απόφαση των Ρώσων για προώθηση του αγωγού «Σαμψούντα - Τσεϊχάν». Σε συνάντηση που είχε ο κ. Μανιάτης με τον πρέσβη VI. I. Chkhikvishvili, ο τελευταίος, σύμφωνα με έγκυρες πληροφορίες, μετέφερε τον εκνευρισμό του κ. Rouzin για τη στάση της

²⁹ 07/05/2010. «Η ΕΤΑΑ χρηματοδοτεί με € 30 εκατ. την Βουλγαρική Citygas για την επέκταση του δικτύου διανομής φυσικού αερίου», που είναι δημοσιευμένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

<http://www.balkans.com/gr>

³⁰ 12/05/2010. «Η Sopharma της Βουλγαρίας επενδύει 50 εκατ. ευρώ σε κατασκευή Επιχειρηματικού Κέντρου υψηλής ενεργειακής απόδοσης», που είναι δημοσιευμένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

<http://www.balkans.com/gr>

³¹ 13/05/2010. «Πιθανή αύξηση της τιμής του φυσικού αερίου στη Βουλγαρία από την 1η Ιουλίου», που είναι δημοσιευμένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

<http://www.balkans.com/gr>

βουλγαρικής κυβέρνησης, η οποία τώρα ζητά άλλους έξι μήνες παράταση προκειμένου να εκπονήσει νέα περιβαλλοντική μελέτη για τον αγωγό. Μάλιστα, πηγές υποστηρίζουν ότι στην πρόσφατη συνάντηση του κ. Rouitin με το Βούλγαρο πρωθυπουργό κ. Borisov ο πρώτος τον κάλεσε εκνευρισμένος να απαντήσει με ένα «ναι» ή ένα «όχι» για το αν επιθυμούν τον αγωγό. Πηγές αναφέρουν ότι ο Ρώσος Πρέσβης με έμμεσο τρόπο έδειξε την πρόθεση της χώρας του να προχωρήσει τελικά τον πετρελαιοαγωγό - αν και με μεγαλύτερο κόστος και περισσότερο χρόνο- Σαμπούντα - Τσειχάν. Στην περίπτωση που οι Βούλγαροι αλλάξουν στάση τότε ο «Μπουργκάς - Αλεξανδρούπολη» θα λειτουργήσει ως συνοδευτικό έργο. Ο κ. Μανιάτης, κατά τις ίδιες πηγές, εξέφρασε την απόφαση της ελληνικής κυβέρνησης να «τρέξει» το έργο και να αναλάβει πρωτοβουλίες. Μάλιστα θα καλέσει στις 25 Μαΐου 2010 τους Βούλγαρους ώστε να συζητήσουν τις περιβαλλοντικές διαστάσεις του έργου³². Η ΕΕ θα παρατείνει μέχρι το τέλος του 2013 τη χρηματοδότηση για την απενεργοποίηση του πυρηνικού σταθμού του Κοζλοντούι στη Βουλγαρία, με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να στηρίζει την πρόταση διάθεσης επιπλέον 300 εκατ. ευρώ για την αποκατάσταση της περιοχής και την ασφαλή διάθεση των πυρηνικών κατάλοιπων. Οι Ευρωβουλευτές επέμειναν ωστόσο και στην ανάγκη για αυστηρότερο έλεγχο της διάθεσης των κονδυλίων και αύξηση των επενδύσεων για μέτρα περιορισμού της κατανάλωσης ενέργειας. Στο πλαίσιο των ενταξιακών διαπραγματεύσεων της για προσχώρηση στην ΕΕ, η Βουλγαρία είχε συμφωνήσει να κλείσει τον πυρηνικό σταθμό του Κοζλοντούι, με την ΕΕ να παρέχει οικονομική στήριξη για την απενεργοποίησή του μέχρι το 2009. Ωστόσο η διαδικασία δεν έχει ολοκληρωθεί και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρότεινε τη συνέχιση του προγράμματος τουλάχιστον μέχρι την εκπνοή του τρέχοντος μακροπρόθεσμου προϋπολογισμού της ΕΕ, στο τέλος του 2013. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο από την άλλη ζήτησε σαφή δέσμευση ότι από το προτεινόμενο κονδύλιο 300 εκατ. ευρώ για το Κοζλοντούι, τα 180 εκατ. ευρώ θα διατεθούν για το καθ' αυτό έργο της απενεργοποίησης και τα 120 εκατ. ευρώ για μέτρα μείωσης της κατανάλωσης ενέργειας στη Βουλγαρία. Ζήτησε επίσης να ενσωματωθεί στο σχετικό κανονισμό λεπτομερής ανάλυση των διαφόρων επιμέρους τμημάτων του προγράμματος, όπως είναι η παροχή τεχνικής βοήθειας, οι αμοιβές των εμπειρογνομόνων που έχουν προσληφθεί, η κατασκευή του χώρου αποθήκευσης των ραδιενεργών αποβλήτων και η επεξεργασία τους. Η πρόωρη απενεργοποίηση του Κοζλοντούι έχει οδηγήσει σε σημαντική αύξηση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στη Βουλγαρία. Έτσι το μεν κλείσιμο του σταθμού παραμένει η κεντρική προτεραιότητα, το πρόγραμμα θα πρέπει επίσης να αξιοποιηθεί για τη χρηματοδότηση μέτρων εκσυγχρονισμού της παραγωγής ενέργειας, μεταξύ άλλων με την ενίσχυση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και την προώθηση της "πράσινης ανάπτυξης". Το πρόγραμμα παρακολουθείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και μπορεί ανά πάσα στιγμή να υποβληθεί σε λογιστικό έλεγχο, είτε από την

³² Κολώνας Χρ. 19/05/2010. «Προς...ναάγιο ο αγωγός Μπουργκάς-Αλεξανδρούπολη», που είναι δημοσιευμένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση: <http://www.imerisia.gr>

ίδια την Επιτροπή είτε από εξωτερικούς οργανισμούς. Οι Ευρωβουλευτές ζητούν αντίστοιχες δυνατότητες ελέγχου και πρόσβασης στις εγκαταστάσεις όσων λαμβάνουν χρηματοδότηση, να εκχωρηθούν στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Ελεγκτικό Συνέδριο της ΕΕ καθώς και να δοθεί η δυνατότητα επιτόπιων ελέγχων στην ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF). Τέλος, οι Ευρωβουλευτές επιμένουν ότι η εκ των υστέρων ή "ex-post" ανάλυση του προγράμματος θα πρέπει να περιλάβει πλήρη και λεπτομερή παράθεση του συνολικού κόστους απενεργοποίησης του σταθμού, συμπεριλαμβανομένης πλήρους ανάλυσης του οικονομικού, κοινωνικού και περιβαλλοντικού κόστους που είχε. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο υιοθέτησε σχετικό ψήφισμα με 518 ψήφους υπέρ, έναντι 17 κατά και 73 αποχές³³.

Αξιίζει να αναφερθεί ότι επί δεκαεπτά χρόνια καρκίνοβατεί ο αγωγός Μπουργκάς- Αλεξανδρούπολη. Στη διάρκειά τους συντάχθηκαν πέντε μνημόνια και τρία πρωτόκολλα ενώ έγιναν είκοσι συναντήσεις επιτροπών, υπουργών και αξιωματούχων των εμπλεκόμενων χωρών, καθώς και δύο συναντήσεις κορυφής (Καραμανλής- Roulin) δημιουργώντας πάντοτε την ελπίδα ότι κάποτε το έργο θα ξεσκαλώσει. Τρία χρόνια μετά την υπογραφή της διακρατικής συμφωνίας για την κατασκευή του πετρελαιοαγωγού όμως, το έργο βρίσκεται στην πιο κρίσιμη φάση του, το τέλος της οποίας δεν αποκλείεται να ταυτιστεί με το τέλος και του ίδιου. Διότι από το 1997, οπότε και υπεγράφη στην Αθήνα η συμφωνία Ρωσίας- Ελλάδας και Βουλγαρίας για την υλοποίησή του, τίποτα δεν είναι το ίδιο στην περιοχή μας όσον αφορά στην παρακαμπτήριο του Βοσπόρου για τη μεταφορά των πετρελαίων της Κασπίας στην Ευρώπη. Τόσο η συστηματική κωλυσιεργία της βουλγαρικής κυβέρνησης και η ανάγκη της Μόσχας να ξεπεραστεί το εμπόδιο αυτό όσο και η αποτελεσματική διπλωματική πολιτική της Τουρκίας που φιλοδοξεί να μετατρέψει το λιμάνι του Τσεϊχάν σε πετρελαϊκό κόμβο της Μεσογείου- εκεί καταλήγει ήδη ο δεύτερος μεγαλύτερος πετρελαιοαγωγός του κόσμου, μήκους 1.774 χλμ., που ξεκινάει από το Μπακού-, επανέφεραν στο προσκήνιο ως εναλλακτική λύση τον ανταγωνιστικό προς τα ελληνικά συμφέροντα αγωγό Σαμψούντα- Τσεϊχάν. Έργο που το 2007 πολλοί θεωρούσαν ότι ουδέποτε θα γινόταν. Τίτλοι τέλους, λοιπόν, για τον Μπουργκάς-Αλεξανδρούπολη; Όχι ακριβώς. Απλώς η Μόσχα έχει υπονομεύσει τις διαδικασίες του έργου, όπως προκύπτει και από τις προ δεκαήμερου δηλώσεις του Ρώσου Υπουργού Ενέργειας, Sergei Smatko. «Εξετάζεται η συγχώνευση των δύο ανταγωνιστικών αγωγών Σαμψούντας- Τσεϊχάν και Μπουργκάς- Αλεξανδρούπολης, καθώς ο αγωγός Μπουργκάς- Αλεξανδρούπολη ουσιαστικά έχει σταματήσει να εξελίσσεται ως πρόγραμμα με υπαιτιότητα της Βουλγαρίας», δήλωσε ο Ρώσος αξιωματούχος που συμμετείχε στην αντιπροσωπεία η οποία συνόδευε τον ρώσο πρόεδρο κατά την επίσκεψή του προ μηνός στην Τουρκία. Το καμπανάκι κινδύνου χτύπησε, όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, και κατά τη συνάντηση του Γ. Μανιάτη με τον Ρώσο Πρέσβη στην Αθήνα. Το κακό μαντάτο που του μετέφερε ο Πρέσβης

³³ 20/05/2010. «Αύξηση κονδυλίων για την απενεργοποίηση του Κοζλοντούι», που είναι δημοσιευμένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

<http://www.balkans.com/gr>

είναι ότι οι Βούλγαροι ζήτησαν νέα στοιχεία για τη σύνταξη της... περίφημης πλέον περιβαλλοντικής μελέτης του έργου. Υπενθυμίζεται ότι ο πρωθυπουργός της γείτονος, Boiko Borisov, σε μια σπάνια επίδειξη περιβαλλοντικής ευαισθησίας (την οποία οι υπόλοιποι ενδιαφερόμενοι θεωρούν προσχηματική για να κερδίσει χρόνο και πιθανόν για να διαπραγματευθεί), είχε δηλώσει επισήμως ότι η τελική απόφαση της χώρας του θα ληφθεί μόλις παρουσιαστούν οι περιβαλλοντικές μελέτες. Τις πληροφορίες που έλεγαν ότι η μελέτη θα είναι έτοιμη σε τρεις μήνες ήρθε να διαψεύσει η ενημέρωση που έκανε στον κ. Μανιάτη ο Ρώσος Πρέσβης, σύμφωνα με την οποία οι Βούλγαροι ζήτησαν νέα εξάμηνη προθεσμία για να την ολοκληρώσουν. Σε αυτήν την «αυτοκαταστροφική»- σύμφωνα με έκφραση στελέχους της ελληνικής πλευράς- στάση της Σόφιας οφείλεται εν πολλοίς η αντίστροφη μέτρηση για τον Μπουργκάς- Αλεξανδρούπολη που άρχισε αμέσως μετά τις εθνικές εκλογές στη Βουλγαρία τον περασμένο Ιούνιο. Η κυβέρνηση Borisov που αναδείχθηκε από τις εκλογές στηρίχθηκε στο ακροδεξιό κόμμα Ατάκα υιοθετώντας τις αντιρωσικές του θέσεις για κάθε επενδυτικό ρωσικό σχέδιο στη χώρα (Μπουργκάς, South Stream, πυρηνικός σταθμός Μπέλενε). Από τις πρώτες ημέρες διακυβέρνησης η κυβέρνηση Borisov με πρόσχημα πάντα τα περιβαλλοντικά επέμεινε να διατηρεί αποστάσεις από το σχέδιο, αρνούμενη μέχρι και να καταβάλει το μερίδιό της, ύψους 5 εκατ. ευρώ στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της διεθνούς εταιρείας που έχει αναλάβει την κατασκευή του (Trans Balkan Pipeline), το οποίο και καλύφθηκε από Ελλάδα και Ρωσία. Την αντιρωσική πολιτική της Βουλγαρίας εκμεταλλεύθηκε κατά τον καλύτερο τρόπο η Άγκυρα, η οποία το ίδιο διάστημα έκανε μια φιλωρωσική στροφή που επισφραγίστηκε και με τη συμφωνία Ερντογάν- Ρουτίν στις 6 Αυγούστου 2010. Τι προβλέπει η συμφωνία; Την ικανοποίηση αιτήματος της Μόσχας για την υποθαλάσσια διέλευση του αγωγού αερίου South Stream από τα τουρκικά ύδατα της Μαύρης Θάλασσας, με αντάλλαγμα τη συμμετοχή της Ρωσίας στο «παγωμένο» ακόμη τότε σχέδιο του πετρελαιοαγωγού Σαμψούντα- Τσεϊχάν. Και μπορεί ακόμη κανένας ρώσος αξιωματούχος να μην έχει μιλήσει για οριστική ματαίωση του έργου, ωστόσο το ενδεχόμενο συνδιαχείρισης των δύο αγωγών αυτόματα υποβαθμίζει την αξία του ελληνικού. Ερωτηθείς από το «Χρήμα» τι ακριβώς σημαίνει συνδιαχείριση, στέλεχος της Trans Balkan Pipeline απάντησε ότι *«είναι σαν να έχει κάποιος δύο αγωγούς, σε ξεχωριστές εταιρείες τον καθέναν, αλλά με έναν τροχονόμο, τη Ρωσία, η οποία θα αποφασίζει ποιες ποσότητες πετρελαίου θα τροφοδοτήσουν τον έναν και ποιες τον άλλον, και κυρίως το πότε»*. Το ερώτημα όμως που τίθεται είναι κατά πόσον είναι οικονομικά βιώσιμοι και οι δύο αγωγοί, κάτι που εξαρτάται από το κόστος με το οποίο επιβαρύνονται οι εταιρείες πετρελαιοειδών από τις καθυστερήσεις στα Στενά του Βοσπόρου. Η βιωσιμότητα και των δύο δεν φαίνεται να είναι εφικτή, παρά το γεγονός ότι κατά τα αμέσως επόμενα χρόνια το κόστος των εταιρειών πετρελαίου από τις καθυστερήσεις στα Στενά θα αυξηθεί, λόγω της διεύρυνσης της χωρητικότητας του μεγάλου πετρελαιοαγωγού CPC που μεταφέρει στη Μαύρη Θάλασσα τα πετρέλαια της Κασπίας. Αυτό ακριβώς ανησυχεί και τους παράγοντες της ελληνικής πλευράς που πιστεύουν ότι, παρά τις δεσμεύσεις

της Ρωσίας για συνδιαχείριση των δύο αγωγών, αν κατασκευαστεί πρώτο το έργο Σαμφούντα- Τσεϊχάν, το έργο Μπουργκάς-Αλεξανδρούπολη δεν θα έχει κανέναν λόγο να πραγματοποιηθεί. Η μοναδική περίπτωση να κατασκευαστούν και τα δύο θα είναι να απαγορεύσει πλήρως η Τουρκία τη διέλευση τάνκερ από τον Βόσπορο, αίτημα που υποβάλλει όλο και πιο επιτακτικά από τη διεθνή κοινότητα επικαλούμενη τη περιβαλλοντική μόλυνση της περιοχής. Από την άλλη πλευρά όμως, αν η παρακαμπτήριος του Βοσπόρου περάσει και αυτή από την Τουρκία, αναβαθμίζεται κι άλλο ο ούτως ή άλλως αναβαθμισμένος ενεργειακός της ρόλος. «Από την Τουρκία ήδη περνά πληθώρα αγωγών, πετρελαίου και αερίου, και προγραμματίζεται να περάσουν κι άλλοι. Ακόμη και αν η Τουρκία έμοιαζε με τις ΗΠΑ, από πλευράς σταθερότητας, γεωστρατηγικά δεν συμφέρει κανέναν να εξαρτάται η ενεργειακή του ασφάλεια από ένα και μόνο κράτος» όπως υποστηρίζει στέλεχος της διεθνούς κοινοπραξίας³⁴.

Ρουμανία

Πολιτικά

Σε μια από τις μεγαλύτερες διαδηλώσεις από την αντικατάσταση του Κομμουνιστή Δικτάτορα Nicolae Ceausescu το 1989, δεκάδες χιλιάδες εργαζόμενοι και συνταξιούχοι κατέκλυσαν του δρόμους, προκειμένου να διαδηλώσουν ενάντια στα μέτρα λιτότητας που η κυβέρνηση επιβάλλει κατ' εντολή του ΔΝΤ. Μεταξύ 30.000 και 60.000 κυρίως του δημοσίου τομέα εργαζόμενοι και συνταξιούχοι από όλη τη χώρα προσήλθαν στο Βουκουρέστι την 19 Μαΐου 2010, καλώντας την κυβέρνηση να υποχωρήσει. Ακόμα και η αστυνομία συμμετείχε στη διαμαρτυρία με τη Marian Gruiă, επικεφαλής του αστυνομικού συνδικάτου, να καλεί τους πολίτες να συμμετάσχουν, όπως το 1989. Ο κεντρο-δεξιός κυβερνητικός συνασπισμός του Emil Boc ανακοίνωσε περικοπές μισθών στο δημόσιο τομέα της τάξης του 25% και περικοπές στις συντάξεις και στα επιδόματα ανεργίας της τάξης του 15%, σε μια προσπάθεια να μειώσει το δημόσιο χρέος της χώρας. Ο Υπουργός Εργασίας ανακοίνωσε περικοπές προσωπικού σε μεταξύ 60.000 και 80.000 θέσεις εργασίας, συμπεριλαμβάνοντας 15.000 δασκάλους, που σημαίνει το πιθανό κλείσιμο ενός αριθμού σχολείων στην επαρχία. Επιπροσθέτως, μια προγραμματισμένη αύξηση του χαμηλότερου μισθού έχει ήδη αναβληθεί. Η κυβέρνηση επιβάλλει τις περικοπές προκειμένου να έχει πρόσβαση σε ακόμα μια δόση των € 20 εκατ. δανεισμού από το ΔΝΤ. Άλλωστε, ήδη κατά το προηγούμενο έτος μια δόση του δανείου είχε καθυστερήσει λόγω κατάρρευσης της κυβέρνησης³⁵.

Η Ουγγρική μειονότητα της τάξης του 1,5 εκατ. που διαβιεί στη Ρουμανία ενθάρρυνε την πιθανότητα να λάβει την ουγγρική υπηκοότητα. Η πρόταση

³⁴ Φιντικάκης Γ. 29/05/2010. «*Το φιάσκο του Μπουργκάς-Αλεξανδρούπολη*», που είναι δημοσιευμένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

<http://www.tanea.gr>

³⁵ Phillips L. 20/05/2010. «*Romania sees biggest protest since 1989 over austerity measures*», που είναι δημοσιευμένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

<http://euobserver.com>

αυτή, η οποία αποτελεί ήδη σχέδιο νόμου, ανακοινώθηκε από την κεντροδεξιά κυβέρνηση της Βουδαπέστης και θα μπορούσε να περιλαμβάνει δικαιώματα ψήφου και άλλα προνόμια. «Αυτό είναι ένα πάρα πολύ σημαντικό στοιχείο», ανέφερε ο Attila Laszlo, ουγγρικής ιθαγένειας και Αναπληρωτής Δήμαρχος της ρουμανικής πόλης Cluj. «Το κυβερνητικό κόμμα Fidesz άλλωστε, επιθυμεί οι εθνικές μειονότητες στην Ουγγαρία να εκπροσωπούνται στο Ουγγρικό κοινοβούλιο, επομένως λογικό είναι να επιθυμεί την ύπαρξη εκπροσώπων της ουγγρικής κοινωνίας και εκτός των συνόρων αυτής», όπως πρόσθεσε. Στην περίπτωση που το σχέδιο νόμου υιοθετηθεί, θα σημαίνει ότι τα δύο κυρίαρχα κόμματα των Ρουμάνων-Ούγγρων θα μπορούν να αποστείλουν υποψήφιους τους στις επόμενες κοινοβουλευτικές εκλογές στην Ουγγαρία. Αυτό θα μπορούσε να αυξήσει την επιρροή των Ούγγρων που διαβιούν στη Ρουμανία στη χάραξη πολιτικής στη Βουδαπέστη. Παρ' όλα αυτά, οι γείτονες της Ουγγαρίας εξέλαβαν την παραπάνω πρόταση της διττής υπηκοότητας με καχυποψία³⁶.

Κοινωνικά

Μέχρι το 2013, κάθε οικογένεια στην Ευρώπη θα πρέπει να έχει ευρυζωνική σύνδεση και δη σε ανταγωνιστική τιμή, σύμφωνα με ψήφισμα που εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Επιπλέον ζητείται πλήρης κατάρτιση όλων ώστε να μπορούν να αξιοποιήσουν στο έπακρο το ίντερνετ αλλά και πρόσβαση σε δίκτυα τρίτης γενιάς κινητής τηλεφωνίας για το 75% των συνδρομητών κινητής τηλεφωνίας. «Το τρένο για την ψηφιακή κοινωνία είναι γρήγορο και δεν σταματά ποθενά και κανείς δεν πρέπει να μείνει εκτός» τόνισε η εισηγήτρια, Pilar del Castillo Vera (ΕΛΚ, Ισπανία), παρουσιάζοντας την σημερινή εικόνα της "ψηφιακής" νομοθεσίας στην Ευρώπη. «Η εθροθυμική λειτουργία της ψηφιακής οικονομίας είναι απαραίτητη για την καλή λειτουργία της οικονομίας γενικότερα, όμως σήμερα την ελεύθερη κυκλοφορία των ψηφιακών αγαθών εμποδίζει η πανσπερμία εθνικών νόμων» σημείωσε, δηλώνοντας η ίδια μανιώδης χρήστης του ίντερνετ. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ζητάει έτσι ευρυζωνική σύνδεση υψηλής ταχύτητας (και την κατάρτιση που θα επιτρέψει την αξιοποίησή της) για όλους, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που θα αντιμετωπίσουν τα μεγαλύτερα εμπόδια όπως οι ηλικιωμένοι, τα χαμηλότερα εισοδήματα, οι κάτοικοι απομονωμένων περιοχών και τα άτομα με ειδικές ανάγκες. Το 50% των νοικοκυριών θα πρέπει να διαθέτει ευρυζωνική σύνδεση μέχρι το 2015 και το 100% μέχρι το 2020, ενώ τέτοιες συνδέσεις πρέπει να υπάρχουν σε όλα τα σχολεία, επίσης, μέχρι το 2015 ενώ ήδη από το 2013 όλα πρέπει να έχουν τουλάχιστον στοιχειώδη πρόσβαση στο διαδίκτυο. Επιπλέον, η κατάρτιση στην πληροφορική πρέπει να ενταχθεί πλήρως στα προγράμματα δια βίου μάθησης, επισημαίνει το ψήφισμα. Η έκθεση del Castillo θέτει ως στόχο τη μείωση του "ψηφιακού αναλφαριθμητισμού" ενώ προτείνει τη σύνταξη Ευρωπαϊκού Χάρτη Δικαιωμάτων των καταναλωτών σε ψηφιακό περιβάλλον, με πρόνοιες για την προστασία των ατομικών

³⁶ Padurean Cl. 26/05/2010. «Ethnic Hungarians in Romania keen to get Hungarian passport», που είναι δημοσιευμένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση: <http://euobserver.com>

δεδομένων, την προστασία από το ψηφιακό έγκλημα και ειδική προστασία για τους ανήλικους και τους νέους. Εξηγώντας το κεντρικό μήνυμα της έκθεσης που υπογράφει, η κ. del Castillo δήλωσε ότι «*χρειαζόμαστε επειγόντως μία πλήρως ανεπτυγμένη και ανταγωνιστική ψηφιακή αγορά. Για να το επιτύχουμε πρέπει πρώτον να εφαρμόσουμε αποτελεσματικά το νέο ρυθμιστικό πλαίσιο, δεύτερον να ενισχύσουμε την αγορά ψηφιακών υπηρεσιών και τρίτον να διασφαλίσουμε την ελεύθερη κυκλοφορία γνώσης και περιεχομένου*»³⁷.

Σημειωτέον ότι σύμφωνα με την τελευταία έκδοση του Impact Developer & Contractor (IMP) που κυκλοφόρησε με τα στοιχεία του Α' τριμήνου του 2010 οι πωλήσεις μειώθηκαν κατά 43% σε ετήσια βάση, στα 9,3 εκ. RON. Ταυτόχρονα, συνέχισε η επιβράδυνση στην κατασκευή έργων, η οποία οδήγησε σε απότομη μείωση των αμοιβών τρίτων κατά 60% σε ετήσια βάση στα 5 εκατ. RON. Ανεξάρτητα από τις περικοπές δαπανών, το IMP ανέφερε ότι το EBIT ήταν αρνητικό κατά 2,6 εκ. RON σε σύγκριση με το θετικό αποτέλεσμα από RON 3,9 εκ. το 1ο τρίμηνο του 2009³⁸.

Από την άλλη, το αεροδρόμιο στην Κλουτζ Ναπόκα (κεντροδυτική Ρουμανία) είναι το πρώτο αεροδρόμιο στη χώρα το οποίο θα λειτουργεί ως διεθνές αεροδρόμιο, το οποίο θα εξυπηρετεί τους πολίτες των χωρών που συμμετέχουν στη συμφωνία Σένγκεν. Η Ρουμανία αναμένεται να ενταχθεί στη συμφωνία αυτή, από το 2011. Το καθεστώς λειτουργίας διεθνούς αεροδρομίου δόθηκε στο αεροδρόμιο της αναφερόμενης περιοχής, από ειδική επιτροπή, η οποία αξιολόγησε τις υποδομές του, την επιβατική του διακίνηση, αλλά και τις υπηρεσίες που μπορεί να προσφέρει, στο πλαίσιο εφαρμογής της συμφωνίας Σένγκεν³⁹.

Οικονομικά

Ανάπτυξη 8,2% αναμένεται στον τομέα των τροφίμων και των ποτών της ρουμανικής οικονομίας μέχρι το 2014, σε σύγκριση με το μέγεθος της αγοράς το 2009, ενώ η οικονομική αποτίμηση του αναφερόμενου οικονομικού κλάδου αναμένεται να αυξηθεί στα 20,61 δισ. ευρώ, σύμφωνα με ανάλυση των δυνατοτήτων για 15 χώρες της περιοχής, την οποία πραγματοποίησε η "Business Monitor International" (BMI). Σημειωτέον ότι οι εξελίξεις στον τομέα των τροφίμων και των ποτών κατά την προηγούμενη χρονιά,

³⁷ 10/05/2010. «*Το τραίνο της ψηφιακής κοινωνίας στην Ευρώπη είναι υψηλής ταχύτητας*», που είναι δημοσιευμένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

<http://www.balkans.com/gr>

³⁸ 13/05/2010. «*Ρουμανία: Μείωση στις πωλήσεις του κατασκευαστικού τομέα κατά 43% σε ετήσια βάση*», που είναι δημοσιευμένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

<http://www.balkans.com/gr>

³⁹ 14/05/2010. «*Ρουμανία: Το αεροδρόμιο στην Κλουτζ Ντακότα θα λειτουργήσει ως το πρώτο διεθνές αεροδρόμιο της χώρας*», που είναι δημοσιευμένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

<http://www.express.gr>

επιηρεάστηκαν από τις σοβαρές συνέπειες της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης⁴⁰.

Οι ρουμανικές μικρομεσαίες επιχειρήσεις θα έχουν πρόσβαση στις διαδικασίες υποβολής προτάσεων για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της καινοτομίας τους, στο πλαίσιο του δικτύου "Enterprise Europe Network Romania", το οποίο ενεργοποίησε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή το 2009. Στο αναφερόμενο δίκτυο συμμετέχουν εμπορικά επιμελητήρια, αλλά και επιχειρηματικοί φορείς, προκειμένου να διασφαλιστεί η απαραίτητη επικοινωνία μεταξύ των επιχειρήσεων, για την εφαρμογή σύγχρονων επιχειρηματικών πρωτοβουλιών, στο πλαίσιο της ΕΕ⁴¹.

Την ίδια στιγμή, τις προϋποθέσεις κατάρτισης λίστας αξιολόγησης των επιδόσεων για τις εταιρίες που εποπτεύονται από το υπουργείο Οικονομικών της Ρουμανίας, εξέτασε το κλιμάκιο του ΔΝΤ, το οποίο επισκέφτηκε τη χώρα, στη διάρκεια των συνομιλιών του με τον αρμόδιο υπουργό των Οικονομικών, Adrian Videnaou. Τα κριτήρια απόδοσης θεωρούνται αποφασιστικής σημασίας από το ΔΝΤ, προκειμένου να υπάρχει διαρκής εικόνα για την οικονομική πορεία των εταιριών στην αγορά, αλλά και για την πορεία διαμόρφωσης των εσόδων τους⁴².

Σχετικά, «οι επιχειρήσεις τύπου «φρανσάιζ» (*franchise*) εξακολουθούν να αναπτύσσονται θετικά εντός της ρουμανικής οικονομίας, παρά τις συνέπειες της οικονομικής κρίσης, με κύριο χαρακτηριστικό την έλλειψη της οικονομικής ρευστότητας», σύμφωνα με τον πρόεδρο της ένωσης επιχειρήσεων του κλάδου, Constantin Anton. Σύμφωνα με τον κ. Anton, «οι επιχειρήσεις *franchise* απέδειξαν την αξιοπιστία τους, στη δύσκολη οικονομικά περίοδο που διανύουμε, ενισχύοντας τις δράσεις επιχειρηματικής καινοτομίας και διασφαλίζοντας ικανοποιητικό κέρδος»⁴³.

«Και ενώ η Εθνική Τράπεζα της Ρουμανίας φαίνεται να έχει φθάσει στο τέλος του τρέχοντος κύκλου, με την οικονομική ανάκαμψη να εξακολουθεί να αντιμετωπίζει σημαντικές αντιξοότητες η αύξηση των επιτοκίων παραμένει μια μακρινή προοπτική», ανέφερε η Capital Economics. «Αναμένουμε ότι οι υπεύθυνοι της χάραξης

⁴⁰ 04/05/2010. «Ρουμανία-Ανάπτυξη 8,2% αναμένεται μέχρι το 2014, στον τομέα των τροφίμων και των ποτών», που είναι δημοσιευμένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

<http://www.express.gr>

⁴¹ 04/05/2010. «Ρουμανία-Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις θα έχουν πρόσβαση στο ευρωπαϊκό δίκτυο επιχειρηματικής καινοτομίας», που είναι δημοσιευμένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

<http://www.express.gr>

⁴² 04/05/2010. «Ρουμανία: Λίστα αξιολόγησης εταιρειών ζητάει το ΔΝΤ», που είναι δημοσιευμένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

<http://www.kathimerini.gr>

⁴³ 21/05/2010. «Ρουμανία: Θετικά είναι τα μηνύματα από την ανάπτυξη των επιχειρήσεων τύπου «*franchise*»», που είναι δημοσιευμένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

<http://www.express.gr>

πολιτικής να παραμείνουν σταθερά προσηλωμένοι στη διευκόλυνση της οικονομίας για αρκετό καιρό ακόμα. Πέρα από τις προφανείς προκλήσεις από τη βραδεία ανάκαμψη που αναμένεται σε βασικές εξαγωγικές αγορές στη ζώνη του ευρώ, η Ρουμανία είναι μία από τις περισσότερο εκτεθειμένες χώρες της Αναδυόμενης Ευρώπης στην Ελληνική κρίση. Εκτιμούμε ότι οι ελληνικές τράπεζες αντιπροσωπεύουν το 15% περίπου του συνόλου του ενεργητικού, του Ρουμανικού Τραπεζικού τομέα, ενώ ο μεγάλος κίνδυνος είναι εάν οι ελληνικές μητρικές τράπεζες σταματήσουν τη χρηματοδότηση στις θυγατρικές τους, γεγονός που θέτει σε κίνηση μια νέα πιστωτική κρίση στη Ρουμανία», υποστήριξε η Capital Economics.

Το ΔΝΤ τελικά συμφώνησε να απελευθερώσει περίπου 9 δις. ευρώ προς τη Ρουμανία, αλλά τα κεφάλαια να εισρεύσουν μόνον αφού η κυβέρνηση στο Βουκουρέστι εφαρμόσει τα αντιλαϊκά μέτρα που υποσχέθηκε, για την μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού συστήματος και τις μεγάλες περικοπές των μισθών στο δημόσιο τομέα, αναφέρει δημοσίευμα του Dow Jones. «Η πέμπτη δόση του πακέτου διάσωσης του ΔΝΤ για τη Ρουμανία θα εγκριθεί μόλις οι αρχές προχωρήσουν στην εφαρμογή των μέτρων που έχουν συμφωνήσει» όπως δήλωσε ο επικεφαλής της αποστολής του ΔΝΤ στη Ρουμανία Jeffrey Franks⁴⁴.

Ο Ρουμάνος υπουργός Οικονομικών Sebastian Vladescu δήλωσε μετά από συνάντηση με συνδικαλιστές του αγροτικού τομέα της χώρας ότι «η επαναδιαπραγμάτευση των μέτρων για την περικοπή των εξόδων, όπως συμφωνήθηκε με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ), θα ήταν ένα σοβαρό λάθος». Το σχόλιο του κ. Vladescu ήρθε μετά τη δήλωση του Προέδρου της χώρας, Traian Basescu ότι «η αναθεώρηση της συμφωνίας με το ΔΝΤ θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί οποιαδήποτε στιγμή», αλλά υπογράμμισε ότι «η Ρουμανία θα πρέπει πρώτα να αποδείξει ότι μπορεί να μειώσει τις δαπάνες του προϋπολογισμού της». Ο Αρχηγός του κράτους, δήλωσε ότι «η συμφωνία με το ΔΝΤ θα μπορούσε να αναθεωρηθεί άμεσα, αλλά πολλοί προειδοποιούν ότι αυτό μπορεί να αποδειχθεί δραματικό για τη χώρα»⁴⁵.

Φορολογία-Εισόδημα

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε έκθεση η οποία παρουσιάζει τα προβλήματα διπλής φορολόγησης που προκύπτουν όταν γίνονται διασυνοριακές επενδύσεις επιχειρηματικών κεφαλαίων, καθώς και πιθανές λύσεις. Η έκθεση παρουσιάζει τα πορίσματα και τις συστάσεις μιας ανεξάρτητης ομάδας εμπειρογνομώνων επί φορολογικών θεμάτων της ΕΕ, η οποία συστάθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για να εξετάσει το πώς μπορούν να καταργηθούν τα σημαντικότερα φορολογικά εμπόδια για τις

⁴⁴ 12/05/2010. «ΔΝΤ: Υπό τον όρο λήψης περισσότερων αντιλαϊκών μέτρων η απελευθέρωση των επόμενων 9 δις ευρώ προς την Ρουμανία», που είναι δημοσιευμένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

<http://www.balkans.com/gr>

⁴⁵ 14/05/2010. «Αντίδραση του Υπουργού Οικονομικών της Ρουμανίας στην αναθεώρηση της συμφωνίας με το ΔΝΤ», που είναι δημοσιευμένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

<http://www.balkans.com/gr>

διασυννοριακές επενδύσεις επιχειρηματικών κεφαλαίων. Τα επιχειρηματικά κεφάλαια αποτελούν ζωτικής σημασίας πηγή ανάπτυξης για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ). Επομένως, η διευκόλυνση των επενδύσεων επιχειρηματικών κεφαλαίων εντός της ΕΕ έχει καίρια σημασία για την ικανοποιητική οικονομική ανάπτυξη. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σκοπεύει να εξετάσει ποιος είναι ο καλύτερος τρόπος να ενεργήσει με βάση τα πορίσματα της έκθεσης, σύμφωνα με την ευρύτερη πολιτική της για την εξάλειψη της διπλής φορολογίας στην ΕΕ. Ο κ. Algirdas Šemeta, Επίτροπος αρμόδιος για θέματα φορολογίας και τελωνειακής ένωσης, ελέγχου και καταπολέμησης της απάτης, δήλωσε τα εξής: «Τα επιχειρηματικά κεφάλαια είναι η πηγή της ζωής για πολλές ΜΜΕ. Και, όπως αναγνωρίζεται στους στόχους της ΕΕ για το 2020, η βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος για τις ΜΜΕ έχει καίρια σημασία προκειμένου να δημιουργήσουμε μια ισχυρότερη, βιώσιμη οικονομία. Επομένως, πρέπει να κάνουμε πραγματικότητα την αποδοτική ευρωπαϊκή αγορά επιχειρηματικών κεφαλαίων, και αυτό σημαίνει την εξάλειψη των οποιωνδήποτε φορολογικών εμποδίων που ακόμα την παρακωλύουν». Η έκθεση συνοψίζει τα κύρια πορίσματα και συμπεράσματα της ομάδας εμπειρογνομώνων για την κατάργηση των φορολογικών εμποδίων για τις διασυννοριακές επενδύσεις επιχειρηματικών κεφαλαίων. Η ομάδα συστάθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή το 2007 ως ένα από μια σειρά μέτρων που αποσκοπούσαν στη διευκόλυνση των διασυννοριακών επενδύσεων επιχειρηματικών κεφαλαίων στην ΕΕ, προς όφελος των ΜΜΕ. Στην έκθεση επισημαίνονται δύο κύρια προβλήματα και διατυπώνονται συστάσεις για πιθανές λύσεις: Πρώτον, η τοπική παρουσία του διαχειριστή ενός ταμείου επιχειρηματικών κεφαλαίων στο κράτος μέλος στο οποίο πραγματοποιείται μια επένδυση μπορεί να αντιμετωπίζεται ως υποκείμενη στο φόρο παρουσία («μόνιμη εγκατάσταση») του ταμείου ή των επενδυτών στο εν λόγω κράτος. Αυτό θα μπορούσε να οδηγήσει σε διπλή φορολόγηση εάν η απόδοση της επένδυσης φορολογείται επίσης στη χώρα ή τις χώρες όπου είναι εγκατεστημένο το ταμείο ή οι επενδυτές. Οι εμπειρογνώμονες προτείνουν να μη θεωρείται ότι ο διαχειριστής ενός ταμείου επιχειρηματικών κεφαλαίων δημιουργεί υποκείμενη στο φόρο παρουσία για το ταμείο ή τους επενδυτές στο κράτος μέλος στο οποίο πραγματοποιείται η επένδυση. Αυτό θα περιορίσει τα προβλήματα διπλής φορολόγησης για τις διασυννοριακές επενδύσεις επιχειρηματικών κεφαλαίων. Δεύτερον, διαπιστώθηκε ότι μπορεί σήμερα τα ταμεία επιχειρηματικών κεφαλαίων να αντιμετωπίζονται με πολύ διαφορετικούς τρόπους για φορολογικούς σκοπούς από τα διάφορα κράτη μέλη. Ένα ταμείο μπορεί, παραδείγματος χάριν, να αντιμετωπίζεται ως διαφανές σε ένα κράτος και ως αδιαφανές σε άλλο. Αυτό μπορεί και πάλι να οδηγήσει σε περιπτώσεις διπλής φορολόγησης. Οι εμπειρογνώμονες προτείνουν επομένως να συμφωνήσουν τα κράτη μέλη της ΕΕ σχετικά με την αμοιβαία αναγνώριση της φορολογικής κατάταξης των ταμείων επιχειρηματικών κεφαλαίων. Η έκθεση θα παρουσιαστεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις φορολογικές αρχές των κ-μ ως εισορή στις τρέχουσες εργασίες της εξέτασης τρόπων βελτίωσης της εσωτερικής αγοράς για τις ΜΜΕ, ενώ η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα εξετάσει επίσης το ζήτημα αυτό

στις ευρύτερες προσπάθειές της για την αντιμετώπιση της διπλής φορολόγησης⁴⁶.

Από την άλλη πλευρά, το ΔΝΤ και οι Ρουμανικές αρχές εξετάζουν το ενδεχόμενο αυξήσεων στη φορολογία ώστε να μειωθεί το χάσμα του δημοσίου ελλείμματος, όπως ανέφεραν τα τοπικά μέσα ενημέρωσης. Ο ΦΠΑ θα μπορούσε να αυξηθεί από το σημερινό 19% σε 24%, ενώ ο ενιαίος φόρος εισοδήματος θα μπορούσε να αυξηθεί από το 16% στο 20%, όπως έγραψε η καθημερινή *Gandul*, επικαλούμενη κυβερνητικές πηγές. Σύμφωνα με το πρακτορείο *Hotnews*, οι αυξήσεις μπορεί να είναι χαμηλότερες, κατά μία ή δύο ποσοστιαίες μονάδες. Βέβαια, ο Υπουργός Οικονομικών, Sebastian Vladescu αρνήθηκε να επιβεβαιώσει τα στοιχεία, αναφέροντας ότι «πολλές λύσεις συζητούνται». Η Ρουμανία άλλωστε υποσχέθηκε ότι το 2009 θα φέρει το δημόσιο έλλειμμα κάτω από το 7,2% του ΑΕΠ και στο 5,9% το 2010, σε αντάλλαγμα του δανείου των 20 δις ευρώ από το ΔΝΤ, την ΕΕ και την Παγκόσμια Τράπεζα⁴⁷.

Από την άλλη, το ενδεχόμενο μείωσης των φόρων στα κρουαζιερόπλοια που θα "δέσουν" στο λιμάνι της Κονστάντζα εντός του 2010, εξετάζει η διοίκηση του οργανισμού λιμένος, καθώς αναμένεται αύξηση στον τουρισμό πολυτελείας, η οποία θα κυμαίνεται από 10% μέχρι και 15% φέτος, έναντι του 2009. Ο εκπρόσωπος του οργανισμού λιμένα της Κονστάντζα, Ioan Balan δήλωσε στην εφημερίδα *"Financiarul"* ότι «τουλάχιστον 60 κρουαζιερόπλοια, τα οποία μεταφέρουν 18.000 επισκέπτες από το εξωτερικό, αναμένεται να αγκυροβολήσουν στο λιμάνι». Η φετινή σεζόν άνοιξε στις 3 Απριλίου 2010 και ήδη ορισμένα κρουαζιερόπλοια έκαναν την "εμφάνιση" τους στις ακτές της Κονστάντζα. Σύμφωνα με τη διοίκηση του οργανισμού λιμένος, τον Ιούνιο του 2010 αναμένονται επτά κρουαζιερόπλοια, ενώ το Μάιο το κρουαζιερόπλοιο "Discovery" που μετέφερε 629 επιβάτες από την Αυστραλία, τον Καναδά, τη Γερμανία, τις ΗΠΑ, "έδωσε" στο λιμάνι της Κονστάντζα. Εξάλλου, εντός του 2010 αναμένεται στο λιμάνι της ρουμανικής πόλης το κρουαζιερόπλοιο "Costa Mediterranea" που μεταφέρει περισσότερους από 2.600 επιβάτες, ενώ εκτός της Ρουμανίας το δρομολόγιο που εκτελεί το "Costa Mediterranea" περιλαμβάνει και τις χώρες Ιταλία, Ελλάδα, Τουρκία και Ουκρανία⁴⁸.

Τελικά στο τέλος του μήνα, η Ρουμανική κυβέρνηση ψήφισε διάταγμα έκτακτης ανάγκης, με σκληρά μέτρα για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής, τα οποία ζήτησε ο πρωθυπουργός Emil Bok κατά τη λήξη της

⁴⁶ 03/05/2010. «Η Επιτροπή δημοσιεύει έκθεση σχετικά με την άρση των φορολογικών εμποδίων για τις διασυνοριακές επενδύσεις επιχειρηματικών κεφαλαίων», που είναι δημοσιευμένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

<http://www.balkans.com/gr>

⁴⁷ 05/05/2010. «Η Ρουμανία και το ΔΝΤ συζητούν την αύξηση της φορολογία για την μείωση του δημοσίου ελλείμματος», που είναι δημοσιευμένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

<http://www.balkans.com/gr>

⁴⁸ 27/05/2010. «Ρουμανία: Ενδεχόμενο μείωσης των φόρων στα κρουαζιερόπλοια», που είναι δημοσιευμένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

<http://www.express.gr>

συνεδρίασης του Υπουργικού συμβουλίου, την ίδια ημέρα. «Δεν μπορούμε να μειώσουμε το εισόδημα των δημοσίων υπαλλήλων και των συνταξιούχων και να αφήσουμε την φοροδιαφυγή να αυθεί. Σήμερα, περάσαμε ένα πολύ σκληρό διάταγμα, έκτακτης ανάγκης που έχει ως στόχο την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής», δήλωσε ο κ. Βοκ σε δηλώσεις του⁴⁹.

Ενέργεια

Πάνω από 500 Ευρωπαίοι δήμαρχοι ανέλαβαν τη δέσμευση να περικόψουν τις εκπομπές CO₂ κατά ποσοστό άνω του 20% μέχρι το 2020. Υπογράφοντας το Σύμφωνο των Δημάρχων εγγυήθηκαν ότι θα εξοικονομήσουν ενέργεια, θα προωθήσουν τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και θα ευαισθητοποιήσουν περισσότερο τους συμπολίτες τους. Υπέγραψαν δε τη δήλωση παρουσία του Προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, José Manuel Barroso, και του Πρωθυπουργού της Ισπανίας, José Luis Rodríguez Zapatero. Το Σύμφωνο των Δημάρχων αποτελεί πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής την οποία υποστηρίζουν τόσο το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο όσο και η Επιτροπή των Περιφερειών. Ο Günther Oettinger, Επίτροπος αρμόδιος για την Ενέργεια, δήλωσε τα εξής: «Το Σύμφωνο των Δημάρχων έχει καταστεί καίρια συνιστώσα της ευρωπαϊκής πολιτικής για την αειφόρο ενέργεια. Οι περιφέρειες και οι πόλεις καταδεικνύουν ότι η άμβλυση της κλιματικής αλλαγής αποτελεί μία από τις καλύτερες στρατηγικές οικονομικής ανάκαμψης. Οι επενδύσεις στη μείωση των εκπομπών CO₂ και στην ενεργειακή απόδοση δημιουργούν θέσεις εργασίας, οι οποίες ως εκ της φύσεώς των δεν μπορούν να μετεγκατασταθούν». Στην τελετή του Συμφώνου των Δημάρχων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, τη δήλωση υπέγραψαν πάνω από 500 δήμαρχοι, ενώ δεσμεύτηκαν να αναλύσουν τον τρόπο με τον οποίο εκπέμπουν σήμερα CO₂, να περιγράψουν σε αδρές γραμμές κατά ποίο τρόπο θα επιτύχουν τον στόχο και να αξιολογήσουν τις δράσεις τους. Δεσμεύτηκαν επίσης να ευαισθητοποιήσουν περισσότερο τους συμπολίτες τους και να ανταλλάξουν τις βέλτιστες πρακτικές. Για παράδειγμα, η πόλη της Χαϊδελβέργης μείωσε τις εκπομπές της CO₂ στα δημόσια κτίρια κατά ποσοστό σχεδόν 40% μέσω των σταθμών ενεργειακής παρακολούθησης και των «ομάδων ενέργειας» στα σχολεία της πόλης, ενώ η πόλη της Ρίγας χρησιμοποιεί για ηλεκτροπαραγωγή αέριο μεθάνιο παραγόμενο στον σκουπιδότοπο της πόλης, η δε Αμβέρσα χρησιμοποιεί μια ανακαινισμένη βιομηχανική αποθήκη ως παράδειγμα βιώσιμου κτιρίου και κέντρου επίδειξης για τους πολίτες. Οι τοπικές αρχές διαδραματίζουν καίριο ρόλο στην άμβλυση της κλιματικής αλλαγής, αφού πάνω από το ήμισυ των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου δημιουργούνται εντός και εκ μέρους πόλεων, ενώ το 80% του πληθυσμού κατοικεί και εργάζεται σε πόλεις, όπου καταναλώνεται ποσοστό ενέργειας μέχρι και 80%. Αξίζει να σημειωθεί ότι το Σύμφωνο των Δημάρχων αποτελεί ετήσια διάσκεψη η οποία εγκαινιάστηκε

⁴⁹ 31/05/2010. «Η Ρουμανική κυβέρνηση ψηφίζει διάταγμα έκτακτης ανάγκης για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής», που είναι δημοσιευμένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

<http://www.balkans.com/gr>

από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή το 2009, ενώ με περισσότερους από 500 δημάρχους να έχουν υπογράψει τη δήλωση εφέτος, ο αριθμός των υπογραφόντων θα φθάσει σε περισσότερους από 1.600 σε 36 χώρες, που αντιπροσωπεύουν 120 εκατ. πολίτες. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στηρίζει την πρωτοβουλία οργανώνοντας τη διάσκεψη, προωθώντας τις βέλτιστες πρακτικές στον δικτυακό τόπο και βοηθώντας τις τοπικές αρχές να χρηματοδοτήσουν τις ενεργειακές τους δράσεις μέσω προγραμμάτων όπως το ELENA, το οποίο προσφέρει χρηματοδότηση 15 εκατ. ευρώ το 2010⁵⁰.

Ταυτόχρονα, η εταιρεία Enel πρόκειται να επενδύσει πάνω από 700 εκατ. ευρώ στο Ρουμανικό ηλεκτρικό δίκτυο κατά την επόμενη πενταετία και έχει ξεκινήσει ένα πρόγραμμα εκτέλεσης για τον εκσυγχρονισμό του ηλεκτρικού δικτύου σε 20 περιοχές στο Βουκουρέστι, σύμφωνα με το δελτίο τύπου της εταιρείας. Επί του παρόντος, υπάρχουν σε εξέλιξη έργα επανεξοπλισμού για έντεκα σταθμούς 110 kV και θα ολοκληρώσει τα έργα εκσυγχρονισμού που εκτελούνται σε 400 σημεία μετασχηματιστών, καθώς και την αναβάθμιση των έργων στα δίκτυα μέσης και χαμηλής τάσης. Περίπου το 50% του ηλεκτρικού δικτύου στο Βουκουρέστι είναι κατασκευασμένο σχεδόν μισό αιώνα πριν και μεγάλο μέρος του έχει απαρχαιωμένο εξοπλισμό, ενώ το όριο ζωής του έχει ξεπεραστεί εδώ και πολύ καιρό. Τα έργα θα οδηγήσουν σε σημαντική μείωση του αριθμού των ζημιών στην παροχή ρεύματος, αλλά και σε αύξηση του επιπέδου ασφάλειας των εγκαταστάσεων. Αξίζει να σημειωθεί ότι η Enel εισήλθε στη ρουμανική αγορά ενέργειας το 2005 και εξυπηρετεί 2,5 εκατ. πελάτες σε τρεις περιφέρειες στο Βουκουρέστι⁵¹.

Ο Πρόεδρος της Ρουμανίας, Traian Basescu, δήλωσε ότι «οι εγχώριες τιμές φυσικού αερίου στη Ρουμανία θα εξακολουθήσουν να είναι υπό κρατική ρύθμιση, τουλάχιστον μέχρι να τελειώσει η τρέχουσα οικονομική κρίση, με σκοπό την προστασία των ρουμάνων πολιτών από τις πολύ υψηλές τιμές που θα συνεπαγόταν η άμεση πλήρης απελευθέρωση». Αρχικά η Ρουμανία θα έπρεπε να απελευθερώσει τις εγχώριες τιμές φυσικού αερίου μέχρι την 1 Ιανουαρίου του 2008, αλλά έλαβε αρκετές παρατάσεις από την ΕΕ. Εν τω μεταξύ, δεν υπάρχει σαφής προθεσμία για την πλήρη απελευθέρωση των τιμών. Αρκετές εταιρείες πρόκειται βέβαια επωφεληθούν από την απελευθέρωση της τιμής του φυσικού αερίου στη Ρουμανία, μεταξύ των οποίων και με πιο γνωστές την Petrom και την Romgaz, ενώ CFO της OMV που είναι ο βασικός μέτοχος της Petrom, David

⁵⁰ 04/05/2010. «Ευρωπαϊκή διάσκεψη: 500 πόλεις δεσμεύονται να μειώσουν τις εκπομπές CO₂ κατά ποσοστό πάνω από 20%», που είναι δημοσιευμένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

<http://www.balkans.com/gr>

⁵¹ 05/05/2010. «Η Ιταλική Enel θα επενδύσει 700 εκατ. ευρώ στον τομέα της ενέργειας στη Ρουμανία κατά τα επόμενα πέντε χρόνια», που είναι δημοσιευμένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

<http://www.balkans.com/gr>

Davies, δήλωσε ότι «η άμεση και πλήρης απελευθέρωση των τιμών του φυσικού αερίου θα βελτιώσουν την EBIT της Petrom έως και κατά 500 εκατ. ευρώ»⁵².

⁵² 26/05/2010. «Η Ρουμανία θα απελευθερώσει τις τιμές του φυσικού αερίου μόνον μετά τον τερματισμό της κρίσης», που είναι δημοσιευμένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση:
<http://www.balkans.com/gr>